

**ПЕРСПЕКТИВИ ФІТОХІМІЧНОГО ВИВЧЕННЯ КАРДАМОНУ СПРАВЖНЬОГО
(Elettaria cardamomum L.)**

Авад А. А. Дж. А., Король В.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

amiraawad1404@gmail.com

Вступ. Основним завданням сучасної фармакогнозії є пошук нових рослинних джерел біологічно активних речовин. Перспективним для вивчення та розробки препаратів є кардамон справжній - *Elettaria cardamomum* L., родини імбирні — *Zingiberaceae*.

Вже дуже давно кардамон почали використовувати при лікуванні різних інфекцій і застудних захворювань. Плоди та насіння кардамону використовують для медичних, харчових та парфумерних цілей. У стародавні часи в Європі насіння кардамону справжнього застосовували в медицині для поліпшення травлення, при мігрені, як рослинну сировину, що має вітрогінну та протикашльову дію. На сьогодні в багатьох країнах його рекомендують при астмі та мігрені. За результатами фармакологічних досліджень доведено анальгезувний ефект масляних екстрактів плодів. Комплекс БАР кардамону виявляє протипухлинну, імуностимулюючу та протизапальну дію.

Мета дослідження. Метою даної роботи було вивчення і узагальнення літературних даних за хімічним складом і фармакологічними властивостями насіння кардамону.

Матеріали та методи. При виконанні роботи були використані інформаційні наявні джерела наукової літератури вітчизняного та іноземного походження.

Результати дослідження. У насінні кардамону міститься велика кількість ефірної олії, до складу якої входять лімонен, терпінеол, цинеол, армідон. Ці компоненти наділені протимікробною, протизапальною активністю. Існують дані, що насіння кардамону зміцнюють імунну систему, і мають анальгезувну дію.

Багатокомпонентний склад ефірної олії, значний вміст цинку, магнію, кальцію, фосфору, натрію, вітамінів групи А і В дали можливість визнати насіння кардамону відомою і корисною пряністю.

Кардамон дуже сприятливий для нервової системи. Він розслаблює, позбавляє пригніченості та депресії. Завдяки цьому підвищується активність та ясність розуму, з'являється стабільне відчуття легкості, умиротворення.

Вживання кардамону це високоефективна профілактика від бактерій та грипу. Настої з кардамону та кориці лікує сухість у горлі, хрипоту, застосовують при фарингіті.

Кардамон дуже добре виводить слиз з легенів та селезінки при астмі, застудних захворюваннях та бронхіті. За допомогою кардамону лікується надлишкове слиновиділення. З метою усунення цієї проблеми його можна поєднувати, наприклад, з грушею, в неї видаляється серцевина, на це місце кладеться 0,5 ч. л. меду, додаються прянощі та запікаємо. Кардамон застосовується для покращення роботи травної системи. Його вживають для нормалізації травлення при різних розладах – зазвичай у складі трав'яних зборів, також кардамон чистить ШКТ від отрут і шлаків. Полегшує стан людини при переїданні, почутті тяжкості або нетравленні. Для цього приймають чай з кардамону з додаванням меленого імбиру та гвоздики, або кмину та коріандру по 0,5 ч. л. Кардамон є безпечним як для дорослих так і для дітей, тому його застосовують як делікатний проносний засіб для всіх. Від діареї його настоюють у окропі порівну з фенхелем, кропом та лепехою.

Позбутися метеоризму можна розжувавши кілька насінин або заварити чай з додаванням фенхелю та імбирю, також кардамон полегшує стан людини при нудоті та блювоті, а щоб усунути спазм потрібно заварити м'ятно - кардамонний чай.

Антисептичні властивості кардамону справжнього, дозволяють використовувати його у препаратах зовнішнього застосування для усунення грибкових захворювань, регенерації шкіри, лишаю та кандидозу. Також кардамон позитивно впливає на стан ротової порожнини, а саме - зменшує зубний біль, нейтралізує вірулентні бактерії та освіжає дихання.

Через велику кількість корисних властивостей, ця пряність успішно використовується у складі їжі як тонізуючий засіб при підвищених тілесних навантаженнях. Цікаво, що насіння кардамону позбавляє слабкості, в'ялості та апатії, а якщо жувати зерна вранці, ви зможете легше прокидатися.

Для покращення роботи серця можна застосовувати насіння кардамону. Також його пропонують застосовувати з глором, імбиром, корицею або шафраном. Оскільки кардамон посилює метаболізм і допомагає речовинам, що надходять в організм, засвоюватися і перетравлюватися, він може застосовуватися при лікуванні ожиріння. Кардамон стимулює кровообіг та є корисним при гіпотензії та менструальних порушеннях.

Висновки. При дослідженні літературних джерел було встановлено, що насіння кардамону справжнього містить різні групи БАР, особливо багатий на ефірну олію, має широкий спектр фармакологічної дії і може подальше вивчатися з метою розробки нових фітопрепаратів і дієтичних добавок.

ДОСЛІДЖЕННЯ АМІНОКИСЛОТ У СИРОВИНІ *HYLOCEREUS UNDATUS*

Адамик І. І., Вельма В. В., Скребцова К. С., Попик А. І.

Науковий керівник: Тартинська Г. С.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

annatartynskaya1984@gmail.com

Вступ. Значення амінокислот для нормального функціонування організму людини дуже величезне. Вони беруть участь у синтезі гормонів та ферментів, захисних, енергетичних і метаболічних процесах, підтримують функціонування ЦНС, головного мозку, внутрішніх органів, тощо.

Амінокислоти поділяються на замінні та незамінні, які не можуть синтезуватися в організмі людини і повинні надходити з їжею. Тому пошук нових джерел незамінних амінокислот є актуальною задачею сьогодення. У зв'язку з чим дослідження харчових джерел рослинного походження на наявність і кількісний вміст амінокислот є важливим в комплексному фітохімічному дослідженні.

Hylocereus undatus (Haw.) Britton & Rose – гілоцереус хвилястий (або пітахайя хвиляста), не росте в Україні, але відомий своїми їстівними плодами. Хімічний склад яких представлений, переважно, вітамінами, макро- та мікроелементами, пектиновими речовинами. У народній медицині сировину пітахайя використовують як антиоксидантний, імуностимулювальний і протизапальний засіб. Оскільки хімічний склад рослини вивчено